

КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА:
„НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ - СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБХВАТ НА
ПРЕСТЪПНОСТТА”

*Централен военен клуб - асоциация „Джордж Маршал - България”
София, 2011 г.*

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Благодаря за възможността да участвам в днешната Кръгла маса, по проблемите на националната сигурност в контекста на превенцията и противодействието на престъпността.

Глобалните зависимости на 21 век детерминират динамични и сложни обществено-политически връзки, което изисква прилагането на системен и целенасочен подход при структуриране и организиране на системата за сигурност.

Традиционните разбирания, че в основата на модела за сигурност са силовите структури на държавата, са решително променени от правителството на европейското развитие на България. Сигурността на отделния гражданин, разбирана като гарантирани човешки права и възможности за развитие и просперитет, е във фокуса на съвременните разбирания за сигурност. Този подход разширява значително политиките в сферата на сигурността, като освен върху традиционните приоритети в отбраната, разузнаването, външната политика и противодействието на престъпността се акцентира и върху защитата на населението, здравеопазването, образованието, правораздаването и социалната сигурност.

Това разбиране намери израз в Стратегията за национална сигурност на Република България, приета от Народното събрание и обнародвана в Държавен вестник на 8 март т.г. Въпреки този широк и комплексен поглед върху сигурността, неизменна остава ролята и мястото на МВР в сектора за сигурност и обществен ред.

България, географски разположена на трасетата, свързващи Азия и Европа, е подложена на натиск от международните организирани престъпни мрежи. Трансграничните форми на организирана престъпност - трафик на хора и културни ценности, компютърни престъпления, пране на пари, изготвянето,

използването и разпространението на фалшиви електронни разплащателни инструменти, неистински документи и парични знаци и т.н. заемат все по-значително място в общата картина на организираната престъпност. Нараства хоризонталната заплаха от киберпрестъпност за сигурността както на държавните институции, така и на гражданското общество. Основните предпоставки за това са развитието на комуникациите, свободата на придвижване и труд. Ефективното противодействие на този вид престъпност освен изключително високо подготвени и мотивирани служители изисква и значителна, доближаваща се до тази на престъпните мрежи, техническа осигуреност.

Тероризмът остава най-сериозната, дълготрайна, с непредвидим характер и мотиви за проявление заплаха за сигурността, въпреки че терористичната заплаха за страната към момента не предполага предприемането на допълнителни мерки. Терористичните структури разнообразиха способите на действие, разшириха кръга от последователи и поддръжници и умело се внедриха в демократичното общество.

Организираната престъпност е бързо адаптивна. Стратегическите анализи сочат, че организирани престъпни групи са замесени в структуро определящи икономически сектори. Тя търси узаконяване на криминалните си капитали и навлиза в легалната икономика.

Това насочва трайно интереса на организираната престъпност към основни сектори в икономиката, а задача на правоохранителните структури е да пресекат възможностите за нерегламентиран достъп до тях. Организираната престъпност търси възможност да упражнява контрол и влияние върху легалната икономика, да налага търговски и дори политически решения. Чрез корупционни практики се реализират капитали, извършват се бързи инвестиционни сделки и се оползотворяват потенциални възможности за пране на пари.

Ефективното противодействие на организираната престъпност и корупцията от страна на правозащитните органи е възможно чрез прилагане на мерки, насочени към подобряване организацията на работа, информационната осигуреност и пълноценно използване на наличните ресурси.

Водено от това разбиране, в МВР приоритетно прилага оценката на риска и проактивния подход в противодействието на престъпността и опазването на обществения ред. Доказва ефективността си и засилената превантивна дейност по отношение използването или заплахи за използване на самоделни взривни устройства, контрабандата с акцизни стоки и др.

Показателна за значимостта на превенцията е статистиката на престъпленията, извършени със самоделни взривни устройства, и случаите на злонамерени анонимни телефонни обаждания. През 2010 г. се утвърди тенденцията към намаляване на този вид престъпна дейност.

Специфичната среда за сигурност, в която съществува съвременното ни общество, изисква изграждане и поддържане на интегриран и балансиран национален капацитет за адекватно противопоставяне на рисковете и заплахите. Целенасоченото развиване на обществените ресурси за сигурност и обществен ред предполага това да става в съответствие със Стратегията за национална сигурност.

Благодаря на Асоциация „Джордж Маршал - България” и на Европейския център за изследвания по сигурността „Джордж Маршал - Германия” за организацията и провеждането на днешната кръгла маса. Диалогът и споделянето на идеи е сред основните механизми за адекватен отговор на предизвикателствата на средата.

Информираността и дебатите по тази тема са от изключително значение за вземането на правилни управленски решения по превенция и противодействие на престъпността.

Благодаря за вниманието!